

Iwona Lorenc   **Wprowadzenie**

Beck U., Giddens A., Lash S., Modernizacja refleksyjna. Polityka, tradycja i estetyka w porządku społecznym nowoczesności, przeł. J. Konieczny, WN PWN, Warszawa 2009.

Braidotti R., Po człowieku, przeł. J. Bednarek, A. Kowalczyk, przedm. J. Bednarek, WN PWN, Warszawa 2014.

Habermas J., Modernizm – niedokończony projekt, przeł. M. Łukasiewicz, [w:] Postmodernizm. Antologia przekładów, red. R. Nycz, Wyd. Baran i Suszczyński, Kraków 1998.

Jay M., Pieśni doświadczenia. Nowoczesne amerykańskie i europejskie wariacje na uniwersalny temat, przeł. A. Rejniak-Majewska, Universitas, Kraków 2008.

Lyotard J.-F., Wzniosłość i awangarda, przeł. M. Bieńczyk, „Teksty Drugie” 1996, nr 2–3.

McKenzie J., Performuj albo... Od dyscypliny do performansu, przeł. T. Kubikowski, Universitas, Kraków 2011.

Scott J.W., The Evidence of Experience, „Critical Inquiry” 1991, t. 17, nr 4.
<https://doi.org/10.1086/448612>

Welsch W., Narodziny filozofii postmodernistycznej z ducha sztuki modernistycznej, przeł. J. Balbierz, [w:] Odkrywanie modernizmu, red. R. Nycz, Universitas, Kraków 2004.

Welsch W., Nasza postmodernistyczna moderna, przeł. R. Kubicki, A. Zeidler-Janiszewska, Oficyna Naukowa, Warszawa 1998.

Marcin Poręba   **Doświadczenie estetyczne a doświadczenie filozoficzne**

Kant I., Krytyka czystego rozumu, przeł. R. Ingarden, PWN, Warszawa 1986.

Kant I., Krytyka władzy sądenia, przeł. J. Gątecki, PWN, Warszawa 1986.

Poręba M., Dwa pojęcia aprioryczności, [w:] Idea transcendentalizmu. Od Kanta do Wittgensteina, red. P. Parszutowicz, M. Soin, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2011, s. 131–143 (przedruk: M. Poręba, Wolność i metafizyka. Eseje z filozofii pierwszej, WN PWN, Warszawa 2017).

Wittgenstein L., Culture and Value, red. G.H. von Wright & H. Nyman, Basil Blackwell, Oxford 1980.

Adam Grzeliński   **Brytyjski empiryzm, James i czyste doświadczenie**

Anstey P.R., John Locke and Natural Philosophy, Oxford University Press, Oxford–New York 2013.

Ayers M., Locke, Routledge, London 1991, t. 1.

Berkeley G., Próba stworzenia nowej teorii widzenia i inne eseje filozoficzne, przeł. A. Grzeliński, Translatorium IF UMK, WN UMK, Toruń 2012.

Grzeliński A., Granice mechaniki umysłu. Hume’owska eksplikacja pojęcia woli, „Przegląd Filozoficzny” 2011, nr 4, s. 189–202.

Hume D., *Badania dotyczące rozumu ludzkiego*, przeł. J. Łukasiewicz, K. Twardowski, PWN, Warszawa 1977.

Hume D., *Traktat o naturze ludzkiej*, przeł. Cz. Znamierowski, Wyd. Aletheia, Warszawa 2005.

James W., *Czy świadomość istnieje?*, w: tegoż, *Eseje o radykalnym empiryzmie*, przeł. A. Grzeliński, K. Wawrzonkowski, Translatorium IF UMK, WN UMK, Toruń 2012.

James W., *Psychologia. Kurs skrócony*, przeł. M. Zagrodzki, PWN, Warszawa 2002.

James W., *Świat czystego doświadczenia*, w: tegoż, *Eseje o radykalnym empiryzmie*, przeł. A. Grzeliński, K. Wawrzonkowski, Translatorium IF UMK, WN UMK, Toruń 2012.

Kopania J., *Semiotyka sensualizmu immanentnego. Idea, pojęcie i słowo w filozofii Berkeleya*, „Idea” 1990, nr 3, s. 45–67.

Locke J., *Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego*, przeł. B. Gawecki, PWN, Warszawa 1955.

Mijuskovic B., *Hume and Shaftesbury on the Self*, „The Philosophical Quarterly” 1971, vol. 21, nr 85, s. 324–336. <https://doi.org/10.2307/2218658>

Jakub Kloc-Konkołowicz Komunikacja czy kontemplacja? Dwie odpowiedzi na tragikomiczną kondycję nowoczesności

Adorno T.W., *Minima Moralia. Refleksje z poharatanego życia*, przeł. M. Łukasiewicz, Wyd. Literackie, Kraków 1999.

Benjamin W., *Ursprung des deutschen Trauerspiels*, red. R. Tiedemann, Suhrkamp, Frankfurt am Main 1978.

Benjamin W., *Źródło dramatu żałobnego w Niemczech*, przeł. A. Kopacki, Wyd. Sic!, Warszawa 2013.

Habermas J., *Faktizität und Geltung. Beiträge zur Diskurstheorie des Rechts und des demokratischen Rechtsstaats*, Suhrkamp, Frankfurt am Main 1998.

Habermas J., *Teoria działania komunikacyjnego, t. 1: Racjonalność działania a racjonalność społeczna*, przeł. A.M. Kaniowski, WN PWN, Warszawa 1999.

Hegel G.W.F., *O naukowych sposobach rozważania prawa naturalnego, jego miejscu w filozofii praktycznej oraz relacji do pozytywnych nauk o prawie*, przeł. M. Poręba, [w:] tegoż, *Ustrój Niemiec i inne pisma polityczne*, przeł. A. Ochocki, M. Poręba, Wyd. Spacja, Warszawa 1994, s. 33–123.

Hegel G.W.F., *Vorlesungen über die Ästhetik*, [w:] tegoż, *Werke in zwanzig Bänden*, red. E. Moldenhauer, K.M. Michel, Suhrkamp, Frankfurt am Main 1970, t. 3.

Hegel G.W.F., *Wykłady o estetyce, t. 3*, przeł. J. Grabowski, A. Landman, PWN, Warszawa 1967.

Hegel G.W.F., *Zasady filozofii prawa*, przeł. A. Landman, PWN, Warszawa 1969.

Lipszyc A., *Alegorie habilitacji, czyli obraz świata w skrócie*, [w:] W. Benjamin, *Źródło dramatu żałobnego w Niemczech*, przeł. A. Kopacki, Wyd. Sic!, Warszawa 2013, s. 321–343.

Siemek M.J., *Hegel i filozofia*, Oficyna Naukowa, Warszawa 1998.

Anna Pałubicka   Ponowoczesny obraz świata. Ontologia wiedzy operacyjnej jako wizja świata ponowoczesnego

Arendt H., *Kondycja ludzka*, przeł. A. Łagodzka, Wyd. Aletheia, Warszawa 2010.

Benedict R., *Wzory kultury*, przeł. J. Prokopiuk, Wyd. Muza, Warszawa 1999.

Gellner E., *Plugh, Sword and Book. The Structure of Human History*, Collins Harvill, London 1988.

Habermas J., *Modernizm – niespełniony projekt*, przeł. A. Sobota, „Odra” 1997, nr 7–8, s. 37–53.

Harman G., *Traktat o przedmiotach*, przeł. M. Rychter, WN PWN, Warszawa 2013.

Harman G., *Książę sieci. Bruno Latour i metafizyka*, przeł. G. Czemieli, M. Rychter, Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Warszawa 2016.

Harrari Y.N., *Kiedy zhakujemy człowieka*, „Gazeta Wyborcza” 27–28.01.2018.

Kant I., *Co to jest Oświecenie?*, przeł. A. Landman, [w:] tegoż, *Przypuszczalny początek ludzkiej historii*, Biblioteka Filozofów, red. J. Rolewski, Comer, Toruń 1995, s. 53–60.

Kmita J., *Jak słowa łączą się ze światem. Studium krytyczne neopragmatyzmu*, wyd. 2, Wyd. IF UAM, Poznań 1998.

Kowalski A.P., *Symbol w kulturze archaicznej*, Wyd. IF UAM, Poznań 1999.

Lynas M., Rotkiewicz M., *Stracony kontynent Europa*, „Polityka” 2017, nr 51/52.

Liotard J.-F., *Kondycja ponowoczesna. Raport o stanie wiedzy*, przeł. M. Kowalska, J. Migasiński, Wyd. Aletheia, Warszawa 1997.

Liotard J.-F., *Postmodernizm dla dzieci. Korespondencja 1982–1985*, przeł. J. Migasiński, Wyd. Aletheia, Warszawa 1998.

Meillassoux Q., *Po skończoności. Esej o koniecznej przygodności*, przeł. P. Herbich, Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Warszawa 2015.

Pałubicka A., *Gramatyka kultury europejskiej*, Epigram, Bydgoszcz 2013.

Pałubicka A., *Kultura ponowoczesna: dyssolucja czy nowy typ kultury?*, [w:] *Między nauką i sztuką. Wokół problemów współczesnej historiografii*, red. E. Solska, P. Witek, M. Woźniak, Wyd. UMCS, Lublin 2017, s. 417–436.

Pałubicka A., *Na marginesie tezy J. Habermasa o neokonserwatywnym charakterze postmodernizmu*, „Sztuka i Filozofia” 1990, nr 2, s. 77–99.

Przemysław Bursztyka   Wspólnota afektu, wspólnota pozoru. Heterotopia jako zasada ponowoczesnej wyobraźni społecznej (Michel Maffesoli)

Adorno T.W., *Teoria estetyczna*, przeł. K. Krzemieniowa, WN PWN, Warszawa 1994.

Foucault M., *Le Corps Utopique – Les Hétérotopies*, Éditions Lignes, Clamecy 2009.

Foucault M., *Different Spaces*, przeł. R. Hurley, [w:] *Aesthetics, Method, and Epistemology: Essential Works of Foucault*, red. J.D. Faubion, t. 2, Penguin, London 1998.

- Foucault M., Historia szaleństwa w dobie klasycyzmu, przeł. H. Kęszycka, PIW, Warszawa 1987.
- Goethe J.-W., Faust, przeł. F. Konopka, PIW, Warszawa 1962.
- Lorenc I., Minima aesthetica. Szkice o estetyce późnej nowoczesności, Wyd. Scholar, Warszawa 2010.
- Maffesoli M., Czas plemion. Schyłek indywidualizmu w społeczeństwach ponowoczesnych, przeł. M. Bucholc, WN PWN, Warszawa 2008.
- Maffesoli M., Éloge de la raison sensible, Ed. Grasset, Paris 1996.
- Maffesoli M., Rytm życia. Wariacje na temat świata wyobraźni ponowoczesnej, przeł. A. Karpowicz, Zakł. Wyd. Nomos, Kraków 2012.
- Sartre J.-P., Wyobrażenie. Fenomenologiczna psychologia wyobraźni, przeł. P. Beylin, Wyd. Aletheia, Warszawa 2012.
- Skarga B., Na marginesie współczesnych badań nad wyobraźnią społeczną, [w:] tejże, O filozofię bać się nie musimy. Szkice z różnych lat, WN PWN, Warszawa 2017.
- Winnicott D.W., Zabawa a rzeczywistość, przeł. A. Czownicka, Wyd. Imago, Gdańsk 2011.

Beata Frydryczak O doświadczeniu bycia-w-krajobrazie

- Berleant A., Art and Engagement, Temple University Press, Philadelphia 1991.
- Berleant A., Living in the Landscape. Toward an Aesthetics of Environment, University Press of Kansas, Lawrence 1997.
- Berleant A., Prze-myśleć estetykę. Niepokorne eseje o sztuce, przeł. M. Korusiewicz, T. Markiewka, red. nauk. K. Wilkoszewska, Universitas, Kraków 2007.
- Berleant A., Wrażliwość i zmysły. Estetyczna przemiana świata człowieka, przeł. S. Stankiewicz, Universitas, Kraków 2011.
- Edensor T., Wiejskie spacerowanie. Refleksyjne, ucieleśnione praktyki i sposoby odosobnionego wędrowania, przeł. M. Górna, [w:] Krajobrazy. Antologia tekstów, red. B. Frydryczak, D. Angutek, Wyd. PTPN, Poznań 2013, s. 423–448.
- Frydryczak B., Krajobraz. Od estetyki the picturesque do doświadczenia topograficznego, Wyd. PTPN, Poznań 2013.
- Hegel G.W.F., Wykłady o estetyce, t. 2., przeł. J. Grabowski, A. Landman, PWN, Warszawa 1966.
- Ingold T., Czasowość krajobrazu, przeł. B. Frydryczak, [w:] Krajobrazy. Antologia tekstów, red. B. Frydryczak, D. Angutek, Wydawnictwo PTPN, Poznań 2014, s. 141–164.
- Ingold T., Kultura i postrzeganie środowiska, przeł. G. Pożarlik, [w:] Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, red. M. Kempny, E. Nowicka, WN PWN, Warszawa 2003.
- Jackson J.B., The World Itself, [w:] The Cultural Geography Reader, red. Th.S. Oakes, P.L. Price, Routledge, New York 2008, s. 153–158.
- Olwig K.R., Landscape, Nature, and the Body Politic. From Britain Renaissance to America's New World, University of Wisconsin Press, Wisconsin 2002.

Ritter J., Krajobraz. O postawie estetycznej w nowoczesnym społeczeństwie, przeł. Cz. Piecuch, [w:] Krajobrazy. Antologia tekstów, red. B. Frydryczak, D. Angutek, Wydawnictwo PTPN, Poznań 2014, s. 37–55.

Simmel G., Filozofia krajobrazu, [w:] tenże, Most i drzwi, przeł. M. Łukasiewicz, Oficyna Naukowa, Warszawa 2006, s. 292–306.

Tuan Y.-F., Przestrzeń i miejsce, przeł. A. Morawińska, PIW, Warszawa 1987.

Anna Wolińska   Neutrum. Polimorficzna przestrzeń współczesnych praktyk interpretacyjnych

Barthes R., Roland Barthes, przeł. T. Swoboda, Wyd. słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2011.

Barthes R., Stopień zero pisania oraz Nowe eseje krytyczne, przeł. K. Kot, Wyd. Aletheia, Warszawa 2009.

Barthes R., The Neutral. Lecture Course at Collège de France (1977–1978), przeł. R.E. Krauss, D. Hollier, Columbia University Press, New York 2002.

Detienne M., The Garden of Adonis. Spices in Greek Mythology, przeł. J. Lloyd, Princeton University Press, New Jersey 1994.

Winkler J.J., The Constraints of Desire. The Anthropology of Sex and Gender in Ancient Greece, Routledge, New York 1990.

Kamilla Najdek   W sieci słów. Poetologiczny projekt Yoko Tawady

Barthes R., Imperium znaków, przeł. A. Dziadek, Wyd. Aletheia, Warszawa 1999.

Bay H., Eine Katze im Meer suchen, [w:] Yoko Tawada. Fremde Wasser. Vorlesungen und Wissenschaftliche Beiträge, red. O. Gutjahr, Konkursbuch Verlag Claudia Gehrke, Tübingen 2012, s. 237–265.

Erpenbeck J., Słownik, przeł. R. Makarska, Wyd. Czarne, Wołowiec 2008.

Heimböckel D., Die Wörter dürfen nicht das sein, was sie meinen, [w:] Yoko Tawada. Fremde Wasser. Vorlesungen und Wissenschaftliche Beiträge, red. O. Gutjahr, Konkursbuch Verlag Claudia Gehrke, Tübingen 2012, s. 144–168.

Tawada Y., Akzentfrei, Konkursbuch Verlag Claudia Gehrke, Tübingen 2016.

Tawada Y., Das Bad, Konkursbuch Verlag Claudia Gehrke, Tübingen 2015.

Tawada Y., Etüden im Schnee, Konkursbuch Verlag Claudia Gehrke, Tübingen 2014.

Tawada Y., Fruwająca dusza, przeł. B. Słomka, Karakter, Kraków 2009.

Tawada Y., Schwager in Bordeaux, Konkursbuch Verlag Claudia Gehrke, Tübingen 2009.

Tawada Y., Spielzeug und Sprachmagie. Eine ethnologische Poetologie, Tübingen 2000.

Tawada Y., Wo Europa anfängt. Ein Gast, Konkursbuch Verlag Claudia Gehrke, Tübingen 2014.

Yoko Tawada. Fremde Wasser. Vorlesungen und Wissenschaftliche Beiträge, red. O. Gutjahr, Konkursbuch Verlag Claudia Gehrke, Tübingen 2012.

Zaimoglu F., Kanak Sprak – 24 Mißtöne vom Rande der Gesellschaft, Rotbuch, Hamburg 1995.

Zaimoglu F., Koppstoff, Rotbuch, Hamburg 1999.

Zaimoglu F., Leyla, Kiepenheuer & Witsch, Köln 2006.

Małgorzata A. Szyszkowska   Wstrząs estetyczny i jego terapeutyczne oblicza

Adorno T.W., Teoria estetyczna, przeł. K. Krzemieniowa, WN PWN, Warszawa 1994.

Adorno T.W., Filozofia nowej muzyki, przeł. F. Wayda, PIW, Kraków 1974.

Adorno T.W., O fetyszymie w muzyce i regresji słuchania, [w:] tenże, Sztuka i sztuki. Wybór esejów, przeł. K. Krzemień-Ojak, PIW Warszawa 1990.

Benjamin W., Dzieło sztuki w dobie reprodukcji technicznej, [w:] tenże, Twórca jako wytwórca, przeł. J. Sikorski, Poznań 1975.

Carpentier A., Podróż do źródeł czasu, przeł. K. Wojciechowska, Czytelnik, Warszawa 1988.

Gadamer G.-H., Aktualność piękna. Sztuka jako gra, symbol i święto, przeł. K. Krzemieniowa, Oficyna Naukowa, Warszawa 1993.

Felski R., Pożytki z literatury. Szok, przeł. M. i T. Kunz, „Teksty Drugie” 2010, nr 1/2, s. 278–299.

Heidegger M., Co to jest filozofia?, przeł. S. Blandzi, „Aletheia” 1990, nr 1/4.

Heidegger M., O źródle dzieła sztuki, przeł. L. Falkiewicz, „Sztuka i Filozofia” 1992, t. 5, s. 9–60.

Kant I., Krytyka władzy sądenia, przeł. J. Gałęcki, PWN, Warszawa 2004.

Maja Piotrowska   Estetyczne doświadczenie szoku w kontekście późnej nowoczesności

Bauman Z., Płynna nowoczesność, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2006.

Beck U., Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności, przeł. S. Cieśla, WN Scholar, Warszawa 1998.

Beck U., Giddens A., Lash S., Modernizacja refleksyjna. Polityka, tradycja i estetyka w porządku społecznym nowoczesności, przeł. J. Konieczny, WN PWN, Warszawa 2009.

Foster H., Powrót Realnego. Awangarda u schyłku XX wieku, przeł. M. Borowski, M. Sugiera, Universitas, Kraków 2012.

Giddens A., Konsekwencje nowoczesności, przeł. E. Klekot, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008.

Lorenc W., Czy mówienie o powrocie modernizmu jest sensowne w odniesieniu do filozofii?, [w:] Powrót modernizmu, red. T. Pękała, Wyd. UMCS, Lublin 2013.

Marody M., Jednostka po nowoczesności. Perspektywa socjologiczna, WN Scholar, Warszawa 2015.

Maffesoli M., Czas plemion. Schyłek indywidualizmu w społeczeństwach ponowoczesnych, przeł. M. Bucholc, WN PWN, Warszawa 2008.

Sloterdijk P., Musisz życie swe odmienić. O antropotechnice, przeł. J. Janiszewski, WN PWN, Warszawa 2014.

Katarzyna Weichert   **Geneza symbolicznego doświadczenia świata w estetyce Kantowskiej**

Didi-Huberman G., Przed obrazem. Pytanie o cele historii sztuki, przeł. B. Brzezicka, Wyd. słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2011.

Gasché R., In-differentia philosophica. De Mann o Kancie, Heglu i Nietzschem, [w:] P. de Man, Ideologia estetyczna, przeł. A. Przybysławski, Wyd. słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2000.

Hudzik J.P., U podstaw estetyki. Główne problemy Kantowskiej estetyki w świetle współczesnej filozofii i kultury, Wyd. UMCS, Lublin 1996.

Kant I., Krytyka czystego rozumu, przeł. R. Ingarden, Antyk, Kęty 2001.

Kant I., Krytyka władzy sądenia, przeł. J. Gałeccki, PWN, Warszawa 1964.

Liotard J.-F., Po wzniosłości: stanowisko estetyki, przeł. A. Kluba, „Teksty Drugie” 1988, 4 (52).

Liotard J.-F., Wzniosłość i awangarda, przeł. M. Bieńczyk, „Teksty Drugie” 1996, 2/3 (38/39).

Liotard J.-F., Co malować? Adami, Arakawa, Buren, przeł. M. Murawska, P. Schollenberger, PWN, Warszawa 2015.

Makkreel R.A., Imagination and Interpretation in Kant: The Hermeneutical Import of the Critique of Judgment, The University of Chicago Press, Chicago, London 1990.

Nancy J.-L., Nawiedzenie (malarstwa chrześcijańskiego), przeł. J. Momro, „Teksty Drugie” 2016, nr 2. <https://doi.org/10.18318/td.2016.2.9>

Paton H.J., Kant's Metaphysic of Experience, t. 2, Allen & Unwin, London 1986.

Grzegorz Sztabiński   **Zwrot dyskursywny w sztuce a doświadczenie estetyczne**

Bishop C., Antagonism and Relational Aesthetics, „October” 2004, nr 110. <https://doi.org/10.1162/0162287042379810>

Bourriaud N., Postproduction. Culture as Screenplay: How Art Reprograms the World, przeł. J. Herman, Sterberg Press, New York 2002.

Bourriaud N., Estetyka relacyjna, przeł. Ł. Białkowski, MOCAK. Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie, Kraków 2012.

Buren D., *Les Écrits, 1972: Exposition d'une exposition*, https://danielburen.com/pages/archives/bibliographie_texts/text:8 (dostęp 11.11.2007).

Bürger P., *Avant-Garde and Neo-Avant-Garde: An Attempt to Answer Certain Critics of Theory of the Avant Garde*, „New Literary History” 2010, nr 41. <https://doi.org/10.1353/nlh.2010.0034>

Curatorial Dictionary, red. E. Szakács, tranzit.org/curatorialdictionary/index.php/dictionary (dostęp 13.12.2017).

Greenberg C., *Awangarda i kicz*, przeł. Cz. Miłosz, [w:] *Kultura masowa*, oprac. Cz. Miłosz, Instytut Literacki, Paryż 1959.

Hoffmann J., Lind M., *To Show or Not to Show*, „Mousse” 2011–2012, nr 31.

Kester G.H., *Conversation Pieces: Community and Communication in Modern Art*, University of California Press, Berkeley 2004.

Kester G., *Conversation Pieces: The Role of Dialogue in Socially Engaged Art*, [w:] *Theory in Contemporary Art since 1985*, red. Z. Kucor, S. Leong, Wiley, Blackwell Publishing, New Jersey 2005.

Kosuth J., *Art after Philosophy and After. Collected Writings, 1966–1990*, red. G. Guercio, The MIT Press, Cambridge, Mass., London 2002.

Kucor Z., Leong S., *Theory in Contemporary Art since 1985*, Blackwell Publishing, New Jersey 2005.

Miller J., *Activism vs. Antagonism: Socially Engaged Art from Bourriaud to Bishop and Beyond*, „Field. A Journal of Socially Engaged Art Criticism” 2016, nr 3.

Mouffe Ch., *On the Political*, Routledge, London, New York 2005.

O'Neill P., *The Curatorial Turn: From Practice to Discourse*, [w:] *Issues in Curating Contemporary Art and Performance*, red. J. Rugg, M. Sedgwick, Intellect Books, University of Chicago Press, Chicago 2007.

Piotr Schollenberger   **Podmiotowość, sztuka i transcendencja u Derridy i Lyotarda**

Adorno T.W., *Dialektyka negatywna*, przeł. K. Krzemieniowa, PWN, Warszawa 1986.

Adorno T.W., *Teoria estetyczna*, przeł. K. Krzemieniowa, PWN, Warszawa 1994.

Agamben G., *Absolute Immanence*, [w:] tegoż, *Potentialities. Collected Essays in Philosophy*, przeł. D. Heller-Rozen, Stanford University Press, Stanford California, 1999, s. 220–239.

Benjamin W., *Dzieło sztuki w dobie reprodukcji technicznej*, [w:] tegoż, *Anioł historii*, przeł. H. Orłowski, Wyd. Poznańskie, Poznań 1996, s. 201–239.

Brons R., *Postmodern Thinking of Transcendence*, [w:] Lyotard. *Philosophy, Politics, and the Sublime*, red. H.J. Silverman, Rutledge, New York–London 2002, s. 179–191.

Critchley S., *Nieustające żądanie: etyka polityczna*, przeł. R. Dobrowolski, M. Gusin, Wyd. Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wrocław 2006.

Deleuze G., *Immanencja: życie*, przeł. K.M. Jaksender, Wyd. Eperons-Ostrogi, Kraków 2017.

- Deleuze G., Guattari F., *Co to jest filozofia?*, przeł. P. Pieniążek, Wyd. słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2000.
- Derrida J., *Mémoires d'aveugle. L'autoportait et les autres ruines*, Réunion des Musées Nationaux, Paris 1990.
- Derrida J., *Penser à ne pas voir*, [w:] tegoż, *Penser à ne pas voir. Écrits sur les arts du visible 1979–2004*, Éditions de la Différence, Paris 2013, s. 56–78.
- Heidegger M., *Metaphysical Foundations of Logic*, przeł. M. Heim, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis 1992.
- Heidegger M., *Źródło dzieła sztuki*, [w:] tegoż, *Drogi lasu*, przeł. J. Mizera, Wyd. Aletheia, Warszawa 1997, s. 7–65.
- O'Connor B., *Adorno*, Routledge, London 2013.
- O'Connor B., *Transcendencja immanentna? Adorno i jego nowy projekt metafizyki*, przeł. J. Giebułtowski, „Kronos”, 2012, nr 3, s. 126–143.
- Husserl E., *Medytacje kartezjańskie*, przeł. A. Wajs, PWN, Warszawa 1982.
- Levinas E., *Inaczej niż być lub ponad istotą*, przeł. P. Mrówczyński, Wyd. Aletheia, Warszawa 2000.
- Levinas E., *Istniejący i istnienie*, przeł. J. Margański, Hommini, Bydgoszcz 2006.
- Liotard J.-F., *Anima minima*, [w:] tegoż, *Moralités Postmodernes*, Galilée, Paris 1993, s. 199–210.
- Liotard J.-F., *Co malować? Adami, Arakawa, Buren*, przeł. M. Murawska, P. Schollenberger, WN PWN, Warszawa 2015.
- Liotard J.-F., *Généalogie de la touche*, [w:] tegoż, *Textes disperses II: artistes contemporains*, red. H. Parret, Presses Universitaires de Louvain, Louvain 2011, s. 594–611.
- Liotard J.-F., *Peinture initiale*, „Rue Descartes”, 1994, nr 10.
- Liotard J.-F., *Si l'on peut penser sans corps*, [w:] tegoż, *L'Inhumain. Causeries sur le temps*, Galilée, Paris 1988, s. 17–31.
- Kant I., *Krytyka czystego rozumu*, t. 1–2, przeł. R. Ingarden, PWN, Warszawa 1957.
- Nancy J.-L., *Rozdzielona wspólnota*, przeł. M. Gusin, T. Załuski, Wyd. Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wrocław 2010.
- Plissart M.-F., *Droit de Regards. Avec une lecture par Jacques Derrida*, Éditions De Minuit, Paris 1985.
- Sebbah F.-D., *L'épreuve de la limite. Derrida, Henry, Levinas et la phénoménologie*, PUF, Paris 2001.
<https://doi.org/10.3917/puf.sebba.2001.01>
- Smith D.W., *Deleuze and Derrida, Immanence and Transcendence. Two Directions in Recent French Thought*, [w:] *Between Deleuze and Derrida*, red. P. Patton, J. Protevi, Continuum, London, New York 2003, s. 46–66.
- Wood D., *Topologies of Transcendence*, [w:] *Transcendence and Beyond. Postmodern Inquiry*, red. J.D. Caputo, M.J. Scanlon, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis 2007, s. 169–187.

Ewa Bobrowska   Performance i sztuka instalacji w dobie absolutnej wolności wyobraźni

Beckett S., *Utwory wybrane w przekładzie Antoniego Libery: Eseje, proza, wiersze*, PIW, Warszawa 2017.

Beuys J., *Death keeps me awake*, wywiad przeprowadzony przez A.B. Olivę, [w:] *Energy Plan for the Western Man: Joseph Beuys in America. Writings and Interview with the Artist*, red. C. Kuoni, Four Walls Eight Windows, New York 1990.

Bruce Nauman *Nie/No*, katalog wystawy, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa 2010.

Cronin A., *Samuel Beckett: The Last Modernist*, Harper Collins Publishers, New York 1997.

Fried M., *Art and Objecthood*, The University of Chicago Press, Chicago 1998.

Hassan I., *Prometheus as Performer: Toward a Posthumanist Culture? A University Masque in Five Scenes*, „The Georgia Review” 1977, t. 31, nr 4.

Kort P., *Leonardo da Vinci, Marcel Duchamp, and Joseph Beuys*, [w:] *Robert Lehman Lectures on Contemporary Art*, red. L. Cooke, S. Hoban, Dia Art Foundation, New York 2004.

Krauss R.E., *Passages in Modern Sculpture*, MIT Press, Cambridge, Massachusetts–London 1981.

Livingston J., Tucker M., *Bruce Nauman: Works from 1965 to 1972*, Los Angeles County Museum of Arts and Praeger, Los Angeles–New York 1972.

Nancy J.-L., *The Ground of the Image*, Fordham University Press, New York 2005.

Olson Ch., *Projective Verse*, Totem Press, New York 1959.

Sontag S., *Against Interpretation and Other Essays*, Farrar, Straus & Giroux, New York 1966.

Sztuka świata, t. 10, red. W. Włodarczyk, Wyd. Arkady, Warszawa 1996.

Magdalena Borowska   Między integracją a rozproszeniem w polu relacji ciało-architektura

Alberti L.B., *Książ dziesięć o sztuce budowania*, przeł. J. Biegańska, PWN, Warszawa 1960.

Architektura w opozycji, red. A. Szczepańska-Krasoń, przeł. S.A. Gauger, Muzeum w Gliwicach, Gliwice 2013.

Borowska M., *Estetyka i poszukiwanie znaczeń w przestrzeniach architektonicznych*, Wyd. Semper, Warszawa 2013.

Burke E., *Dociekania filozoficzne o pochodzeniu naszych idei wzniosłości i piękna*, przeł. P. Graff, PWN, Warszawa 1968.

Deleuze G., *Logika sensu*, przeł. G. Wilczyński, WN PWN, Warszawa 2011.

Deleuze G., *Fałda. Leibniz a barok*, przeł. M. Janik, S. Królak, WN PWN, Warszawa 2014.

Deleuze G., Guattari F., *Tysiąc plateau*, przekł. zbiorowy, Fundacja Bęc Zmiana, Warszawa 2015.

Figury i figuracje, red. M. Kitowska-Łysiak, R. Kasperowicz, M. Lachowski, L. Lameński, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, Warszawa 2006.

Hogarth W., Analiza piękna, Wyd. słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2011.

Jarosław Kozakiewicz. Subiektywne Mikrokosmologie, red. D. Crowley, Zachęta Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa 2017.

Jenks Ch., Kropf K., Teorie i manifesty architektury współczesnej, przeł. D. Szymczak, Grupa Sztuka Architektury, Warszawa 2013.

Kalitko K., Architektura między materialnością i wirtualnością, WN UAM, Poznań 2005.

Klein L., Żywe architektury. Analogia biologiczna w architekturze końca XX wieku, Fundacja Kultura Miejsca, Warszawa 2014.

Świtek G., Od figury do ciała. Transgresje architektury, „Kultura Współczesna” 2009, nr 1(59).

Świtek G., Aporie architektury, Zachęta Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa 2012.

Witruwiusz, O architekturze ksiąg dziesięć, przeł. K. Kumaniecki, PWN, Warszawa 1994.

Worringer W., Abstraction and Empathy. A Contribution to the Psychology of Style, przeł. M. Bullock, New York University Press, New York 1997.

Zumthor P., Myślenie architekturą, przeł. A. Kozuch, Wyd. Karakter, Kraków 2010.

Mateusz Bednarkiewicz „Po przekroczeniu progu” – szkic z „estetyki śladu”

Altman R., The Theory of Narrative, Columbia University Press, New York 2008.

Artaud A., Lettre à do Roger Blin, [w:] tegoż, OEuvres completes, t. XI, Gallimard, Paris 1974.

Banasiak B., Filozofia „końca filozofii”. Dekonstrukcja Jacques’a Derridy, Wyd. Spacja, Warszawa 1995.

Campbell J., Bohater o tysiącu twarzy, przeł. A. Jankowski, Wyd. Nomos, Kraków 2013.

Derrida J., Pismo filozofii, przeł. B. Banasiak, Wyd. Inter Esse, Kraków 1992.

Derrida J., Głos i fenomen. Wprowadzenie do problematyki znaku w fenomenologii Husserla, przeł. B. Banasiak, Wyd. KR, Warszawa 1997.

Derrida J., Pismo i różnica, przeł. K. Kłosiński, Wyd. KR, Warszawa 2004.

Frydryczak B., O zacieraniu śladów: Walter Benjamin i Fryderyk Nietzsche, „Nowa Krytyka” 2003, nr 15.

Gadamer H.-G., Gra jak przewodnia kategoria ontologiczna, przeł. J. Krupiński, [w:] Estetyka w świecie, red. M. Gołaszewska, Wyd. UJ, Kraków 1985.

Husserl E., Wykłady z fenomenologii wewnętrznej świadomości czasu, przeł. J. Sidorek, PWN, Warszawa 1989.

Husserl E., Idee czystej fenomenologii i fenomenologicznej filozofii, przeł. D. Gierulanka, PWN, Warszawa 1967.

Levinas E., Ślad innego, przeł. B. Baran, [w:] Rozum i słowo. Eseje dialogiczne, red. B. Baran, PAT, Kraków 1987.

Nietzsche F., O trzech przemianach, [w:] tegoż, Tako rzecze Zaratustra, przeł. W. Berent, Biuro Informacji Studenckiej ZSP, Warszawa 1990.

Lehmann H.-T., Teatr postdramatyczny, przeł. M. Sugiera, D. Sajewska, Wyd. Księgarnia Akademicka, Kraków 2009.

Skarga B., Ślad i obecność, WN PWN, Warszawa 2002.

Ulmer G.L., O przedmiocie postkrytyki, przeł. P. Mróz, A. Warmiński, [w:] Estetyka w świecie, t. 3, red. M. Gołaszewska, Wyd. UJ, Kraków 1985.

Marcin Rychter   Poza formą i materią. Dźwięk w cyfrowej kulturze muzycznej

Cutler C., Płądrofonia, [w:] tegoż, O muzyce popularnej. Pisma teoretyczno-krytyczne, przeł. I. Socha, Wyd. Zielona Sowa, Kraków 1999.

Gunkel D.J., Of Remixology. Ethics and Aesthetics after Remix, MIT Press, Cambridge MA, London 2016. <https://doi.org/10.7551/mitpress/10325.001.0001>

Hegel G.W.F., Wykłady o estetyce, przeł. A. Landman, PWN, Warszawa 1967.

Kittler F.A., Gramophone, Film, Typewriter, przeł. G. Winthrop-Young, M. Wutz, Stanford University Press, Stanford 1999.

Lehmann H., Rewolucja cyfrowa w muzyce. Filozofia muzyki, przeł. M. Pasiecznik, Wyd. Bęc Zmiana, Warszawa 2016.

Lissa Z., O cytacie w muzyce, [w:] tejże, Szkice z estetyki muzycznej, PWM, Kraków 1965, s. 269–315.

Lissa Z., Nowe szkice z estetyki muzycznej, PWM, Kraków 1975.

Rasch R., Tuning and temperament, [w:] The Cambridge History of Western Music Theory, red. T. Christensten, Cambridge University Press, Cambridge 2008.

Schreiber E., Muzyka i metafora. Koncepcje kompozytorskie Pierre'a Schaeffera, Raymonda Murraya i Gérarda Griseya, NCK, Warszawa 2012.

Stanosz B., Wprowadzenie do logiki formalnej, WN PWN, Warszawa 2001.

Taruskin R., Chapter 1 The Curtain Goes Up, [w:] tegoż, The Oxford History of Western Music, t. 1, Oxford University Press, New York (wydanie internetowe: <http://www.oxfordwesternmusic.com>).

Mirosław Duchowski   O niewyraźnym

Agamben G., Nagość, przeł. K. Żaboklicki, Wyd. W.A.B., Warszawa 2010.